

سپین کارغہ

نیکوال: داکٹر معمار حشمت اللہ اتمر
پیغلیک: چنگاشر / کال ۴۰۶ پوردی

Ketabton.com

سپين کارغه

.....

ليکي پوهه:

سرليک: سپين کارغه

ليکوال: ډاکټر معمار حشمت الله و، اتمر،،

اېډيټور:

د پڅښتنی ډيزان: ډاکټر معمار حشمت الله و، اتمر،،

څپرندوی:

چاپشمېر: ۳۰

چاپ نېټه: میاشت – چنگاښ / کال ۱۴۰۶

واټس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښنالیک:

atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له لیکوال او څپرندوی سره خوندي دي، بي اخځ
بنووني ترې د گټې اخيستنې اجازه نه شته.

سپين کارغه

.....

لړليک

چوپړی

سرليک

- ۱..... پڅښتی،
- ۲..... بسم الله الرحمن الرحيم
- ۳..... ليکي پوهه:
- ۴..... لړليک
- ۵..... ترانې (پيل، شروع، بريد)
- ۷..... د يادښتونو له پاره:
- ۸..... کيسه، ناول يا داستان:
- ۶۰..... د چاپ شويو کتابونو لېست
- ۶۵..... د کار لاندې کتابونو لېست
- ۶۶..... د امکان او وخت په صورت کې
- ۶۷..... د پڅښتی څټ

سپين کار غه

.....

تران (پيل، شروع، بريد)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

بي پایه ستاينه او بي حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چې د وجود مانی او کاینات یې د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل سپېڅلي ذات او عبادت د حقیقت له پیژندلو پرته جوړ کړل. هغه د ذات پوهه، عالی، لوړ او ښکلي نومونه دي، او کائناتو د پیدایښت یوه حتمي لامل دی. عظمت، د ټولې نړۍ موجودیت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق د رسیدو جوهر په یوه والي کې د اعتراف، تباهی او بی وسی یوه له لوړو وسیلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل می و غوښتل د کوشنیانو(کوچنیانو)، تنکیو ځوا نانو له پاره ښکلی داستان (کیسه) ولیکم او د خپلو کتابونو مینه والو او لوستونکو سره یې گډ (شریکه) کړم.

زما د کتابونو مېنه وال یوازې معماران او انجینران نه دي، نه باید اوسي، نوڅکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو لیکونو کې توپیر راوړم چې د هرې څانگې مېنه وال په کې ډېر شي، دا کار به ما دېته اړ کړي چې لیکني می توپیر و لري او هم به می مینه وال ډېر شي.

سپين کار غه

.....

پاکه ربه!

ز مور له پاره خپله لاره به ستونزي كړه، تر څو مور له تا پرته بل څوك و نه وینو او نه يې پېژنو. ز مور سره مرسته و كړه تر څو مو په وجود كې د غرور نخبه پاتې نه شي او د اسلام د دين له سپيڅلو بنده گانو څخه مو و بولي.

يادونه:

- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوك چې دا كتاب لولي په ډېر درنښت هېله كېږي چې، خپلې غوښتنې او وړاندیزونه د دې كتاب د بيا كتنې له پاره، زما سره گډ (شريكه) كړئ.
- انځورونه د گوگل سايت نه د داستان مطابق اخیستل شوي دي.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په در نښت
ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

سپین کارغه

.....

د یادښتونو له پاره:

..... -۱

..... -۲

..... -۳

..... -۴

..... -۵

..... -۶

..... -۷

..... -۸

..... -۹

..... -۱۰

سپين کار غه

.....

کيسه يا داستان:

چچو ډېر زړور ځوان و.

هغه د بنکار سره مينه درلوده.

هغه يوه ټوپک چې د خولې د خوا ډکېده او په دهن پر ټوپکو مشهور و، درلود.

هغه به سهار وختي له خوبه پاڅېده او د خلکو ځمکو په پولو به گرځېد. ټوپک به يې تل په غاړه و.

ټوپک خورا دروند او اوږد و.

اخوا دېخوا به گرځېد.

که به يې بڼه بنکار و نه ليد، په يوې ټپکالي به يې هم ډز کوه.

کله به يې چې هغه و ويشتنه، ټوپک به يې د پولې په سر کېښود او ټپکالي پسې به يې منډې کړې.

هغه به يې و نيوه او چاکو به يې له جبه و وېست او هغه به يې حلاله کړه.

کله ناکله به هغې له ورايه ساه ورکړې وه.

هغه هسې له ډاره ورپسې منډې کوي چې وا نه ولزي او يا هم کوم بل څوک يې وا نه خلي.

چچو به يوې ټپکالي او دوي چونچنو بنکار ته هم، خوشحاله و.

سپين کار غه

.....

کوم وخت چې به يې بنکار وکړ، هغه به يې کور ته يووړ.

بنځې به يې له ورايه ديگ مينځلی او د نغري تر خوا به يې ايښی و.

نغری به يې پاک صفا کړی، لرگي به يې د نغري تر خوا ايښي، سند چوب او اورلگيد به يې نغري ته، نږدی ايښی و.

کوم وخت چې به چچو تېکاله او يا مرغی د ننه کړه، بنځې به يې د هغه دلاس واخيسته او نغري ته به يې ورسوه.

الته به يې ژر سپينه (پاکه) کړه.

بنکې به يې په بوری کې د ننه ترڅو د بنکو بالښت ترې جوړ کړي.

مرغی يا تېکاله به يې کتوي ته ښکته، پياز، لږه مالگه به يې پرې ودوروه او اوبه به يې په کتوي کې توي کړي (واچوي).

بيا به يې د کتوي لاندې اور بل کړ.

د مرغی د پخېدو نه وروسته به يې ورته تبي وکړ او د چچو په انتظار به شوه.

چچو به هم غرمي ته ځان ورساو.

د چچو بنځې به پياوه توده او په کاسې کې به يې واچوه.

بيا دواړو د تناره توده ډوډی په کې ميده کړه.

بنځې يې مرغی د خيسته کړې ډوډی پرسر کېښوده.

چچو به پياز له جبه وېست او پر دستر خوان به يې کېښود.

بيا به يې په سوک و واوه او څو توتي به يې کړ.

سپين کارغه

.....

لږ مالگه به يې پرې واچوه او مړۍ وروسته به يې غاښونه پرې تاوده
کړل.

وخت تېرېده.

د چچو په ژوند کې بدلون راغی.

مرغی هم لږې وې.

يوازي به دغنمو او شولو پخېدو په وخت کې به، ډېرې وې.

اوړی تېر او د مني موسم را ورسېد.

او(هوا) لږ په سړېدو شوه.

شولو هم خپل رنگ بدل کړ.

له لږې به ژېرې بنکارېدې.

مياشت بله هم تېره شوه.

شولې پخې شوې.

لږ، لږ مرغی ورسېدې.

په کابل او نورو ځايونو کې چې د انگورو شکونه (ټولونه) مخ په
ختمېدو شوه، مرغيو به د تودو سيمو پلو، مخه کړه.

مرغی خورا ډېرې شوې.

چچو هم ډېر خوشحاله شو.

د ورځې به شلونه تر دېرشو پورې مرغی، ویشتي.

سپين کار غه

.....

څه به يې په کور کې پخوې او څه نورې به يې په کور او کلي کې
خرڅوې.

شولې لو شوې.

مرغی هم په ورکېدو شوې.

ژمی ورسېد.

او(هوا) سره شوه.

د ژمی بادونو پیل شوو.

د مرغیو پر ځای کومې، کومې کارغی په سترگو کېدې.

هغوی به له یوې ونې نه، بلې ته الوتې.

کارغی ټولې په رنگ توري وې.

د کار غه غوښه په شریعت کې مرداره ده.

خلک هم د هغه بنسکار سره مینه نه لري.

یوه ورځ چې او(هوا) لږ سره او آسمان هم وربځ و، چچو خپل ټوپک
واخیست او غاړې ته یې واچوه.

چاکو یې له جبه و ویست او پر یوې تیرې یې تېره کړ.

بیا یې کات او جب ته یې د ننه کړ.

اخوا دېخوا یې وکتل.

بیا له انگر نه د باندې شو.

سپين کارغه

.....

د ويالو غاړو ونو په کتو شو.

د ونو په کتو، کتو وړاندې ته.

د لري نه يې يوه سپين کارغه وليد چې د تورکارغه خوا کې ناست و.

هغه لږ وړاندې لاړ.

سوچ يې وکړ چې کومه غټه سپينه کوتره يا سپينه ځانه ده.

نور هم وړاندې لاړ.

بيا يې سوچ وکړ او له ځانه سره يې وويل:

دا خو د کارغه په اندازه او کارغه سره په يوې ځانگې ناست دی.

بيا يې وويل:

راځه!

هسي مرغی نه شته!

يو ډز به پرې وکړم.

بيا يې توپک له غاړې کوز او پولې ته يې ځان پټ کړ.

توپک يې د سپين مرغه خوا ونيوه او نښه يې کړ.

بيا يې پرې ډز او هغه له ځانگې نه ځمکې ته ولوېد.

چچو منډه کړه.

سپین کارغه

سپين کارغه

.....

هغه لږ زخمي وه.

بېرته ونې ته واولوته او پر يوې ځانگې کنبېناست.

چچو هغې ته نږدې شو.

هر څه خواري يې وکړه تر څو هغه ونيسي، مگر لاس يې ورته و نه رسېد.

هغه په لمړي ځل سپين کارغه وليد.

ډېر ورته حيران شو.

سپين کارغه

د هغه پښې او مشوکه هم سپينه وه.

په زړه کې يې وويل:

د دې کارغه مشوکه او پښې سپينې دي.

کېدای شي غوښه يې هم حلاله وي.

بيا يې هرڅه هڅه وکړه چې هغه ونيسي مگر ونه توانېد، بيا والوت.

توپک يې هم تش وه.

سپين کارغه

.....

هغه په بلي اوچتي خانگي کښيناست.

وزر يي لږ زخمي شوی و.

لږ، لږ وینه ترې راتله.

چچو خپل چاکو له جبه و وپست او يوه لیسه خانگه يي د بلي ونې نه پرېکه کړه.

بيا هغې ونې ته لاړ چې کارغه پر خانگي ناست و.

خانگه يي کارغه ته نږدې کړه او غوښتل يي چې په خانگي يي لاندي و غورځوی، خو کارغه ډېر هوښيار و او د هغې خانگي نه بلي اوچتي خانگي ته وخوت.

د چچو خانگه هغه ته ونه رسېده او په سوچ کي شو.

سپین کارغه

سپين کارغه

.....

چچو بله لاره و نه مونده.

مجبوره شو توپک پر پولې کېږدي او ونې ته وڅېږي.

لمړی خولی يې له سره لري بيا يې پر پولې کېښوده.

وروسته يې واسکت او بوتان هم وباسل.

هغه يې هم پر پولې کېښودل.

بيا يې څانگه د ونې ډډ سره تکیه او خپله و نې ته وڅوت.

څانگه يې هم ونې ته پورته کړه.

کارغه ورته کتل او څه يې نه ويل.

بيا هغه څانگه واخيسته او کارغه يې ځمکې ته وغور ځاوه.

بيا يې څانگه هم وغورزوه او خپله هم په چټکۍ سره ځمکې ته کوز شو.

کارغه ډېر سترې شوی و.

د بلې خوا زخم يې درد کوه.

د منډو توان يې نه درلود.

د سبزو پر سر کېښناست.

چچو هم منډه کړه او هغه يې ونيو.

بيا پولې خوا لار، چېرته چې د هغه توپک او کالي وو.

کارغه يې پر پولې کېناوه او خپل څادر يې پرې واچوه.

سپين کارغه

.....

بيا خپل بوتان يې په پښو او واسکت يې واغوست.
بيا يې خولی پر سر او توپک يې اوږې ته واچوه.
وروسته يې کارغه په لاس کې ونيو او څادر يې اوږې ته کړ.
په پولو ورو، ورو کور خوا ته روان شو.
لږ ځنډ وروسته کلي ته ورسېد.
ماشومانو له هرې خوا منډې کړې.
چا به ويل:
چچو ماما سپينه بته ويشتي.
نورو به ويل:

سپین کارغه

.....

سپینه کوتره ده.

څومره غټه کوتره ده.

چچو و ویل:

نه بته ده او کوتره.

دا سپین کارغه دی.

ټول حیران او هک پک شوو.

ټولو به ویل:

کارغه خو تور وي.

دا خو سپین دی.

چا به د مړندو ویل:

دا خو تور وو.

چچو ماما، په سپین رنگ سره یې سپین کری دی.

چچو به په غصه کېده او ویل:

نه گوري هغه زخمي دی.

پرپردي چې هغه کورته یوسم او دوايي یې وکړم.

چچو کور ته د ننه او د هغه پر زخم یې دوايي کېښوده او کوتي کې

یې خوشي کړ.

هغه کریکی خوا ته لار او کېښناست.

سپين کارغه

.....

خو ورځي تېرې شوي.

هغه په بڼه کېدو شو.

لږ، لږ به په کوتي کې له يوې خوا، بلې خوا ته الوت.

هغه لږ، لږ د چچو او د هغه بڼې سره بلد شو.

سپين کارغه

بيا به يي انگر کي خوشي کوه.

د انگر يوې برخي نه به بلې برخي ته الوت او قاغ، قاغ به ويل.

سپین کارغه

.....

سپين کارغه

.....

بيا يي يوه غټ کپس (قفس) د خپل انډيوال نه واخيست او کور ته يور.
بيا هغه يي په کپس کې بند کړ.
اوبه او خواړه يي ورته په لوبنو کې کېښودل.
هغه به لږه، لږه دانه خوړه.
قاغ، قاغ به يي ويل.
ځيني وخت به تور کارغان هم راتولېدل.

سپین کارغه

.....

سپین کارغه

.....

سپین کارغه

سپين کارغه

.....

څه موده نوره هم تېره شوه.

کارغه بېرته روغ شو.

بيا به يې د کپس نه خوشي کوه، هغه به په انگر کې گرځېده اخوا
دېخوا به الوته بيا به په خپله کپس کې ننوت.

ماښام د چچو بنځي د کپس دروازه بندوه تر څو کومه پيشو او يا گيدر
يې و نه خوري.

سپین کارغه

سپین کارغه

.....

سپین کارغه

.....

سپین کارغه

.....

سپین کارغه

سپین کارغه

.....

ورځي او شپي تېرېږي.

د اوږي ورځي تېرې او مني ورسېږي.

او(هوا) مخ په سرېږي شوه.

کارغه به د ورځي د شاوخوا اوچتو ونو ته خا ته او قاغ، قاغ به يي ويل.

راز، راز مرغان به د هغه شاوخوا راټولېدل.

سپين کارغه

مگر هېڅ يو يې هم د کارغه او يا د هغه د کورنۍ په شان نه وه.
ځينې مرغانو به چې لیده، د هغه به بېرېدل او بلې خوا به، الوتل.
هغه به ډېر خواشینی کېده، کوم وخت چې به مرغان د هغه نه تښتېدل
او نورو ونو ته، تلل.
او(هوا) نوره هم سره شوه .
ژمی ورسېد.

کوم، کوم تور کارغان به په اوچته تېرېدل.
سپين کارغه به هغه لیدل او قاغ، قاغ به يې ويل.
ځينې به کښته کېدل او دورې به يې وهي.
خو سپين کارغه په انگر وني کې ناست او کارغان به د انسانانو نه
بېرېدل او وني کې نه کښېناستل او بېرته اوچتېدل.
سپين کارغه به کله الوت او د تورو کارغانو سره شاو خوا دورې
وهي او بېرته به وني ته کوزېده او په لوړو څانگو به کښېناسته.
وختونه تېرېده.

او(هوا) سرېده.
کارغان ډېرېدل.
خو تور کارغان به بېرېدل او د انگر په ونو کې نه کښېناستل.
د ژمی منځ شوو.

سپين کار غه

.....

ساره، ساره بادونه پيل شوو.

د کار غانو کتارونه به تيب، تيب تېرېدل.

سپين کار غه به د ونې په سر کې کښېناسته او نورو کار غانو ته به يې غبرونه کول.

يوه ورځ سپين کار غه ډېر خواشيني و.

د چچو بڼځه هم چېرې تللی وه.

د کار غه خوشي کول يې له هېره (ياده) وتي وو.

گرمه شوه.

کار غه تږی و.

اوبه يې هم يخ وهلي وې.

ماسپينين شو.

د چچو مېرمنې په ياد راغی چې کار غه يې نه دی خوشي کړی.

هغه ډېره خواشيني شوه.

په منډو، منډو کورته يې ځان ورساوه.

ژر کپس ته نږدې او دروازه يې خلاصه کړه.

سپين کار غه والوت او پر لورې څانگې کښېناست.

بيا يې په قاغ، قاغ ويلو پيل کړ.

سپين کارغه

.....

خو شېبې نه وي تېرې شوي چې يوه تور کارغه د هغه د سر نه تېر شو.

بيا هغه هم قاغ، قاغ ويل، پيل کړ.

سپين کارغه هم قاغ، قاغ و ويل.

بيا سپين کارغه د ونې واولوت او خودورې يې د تور کارغه سره ووهي.

بيا سپين کارغه بېرته ونې کې کښېناست.

تور کارغه خودورې ووهي.

بيا هغه هم د سپين کارغه تر څنگ کښېناست.

باد سوړ، سوړ لگېده.

لمړی سپين کارغه په بلې څانگې کې چې د ونې ډډ ته پنا او باد نه په امن و، کښېناست.

لږ وروسته تور کارغه هم، الله لار.

دواړو پر خبرو اترو پيل کړ.

خوړې، خوړې کيسې پيل شوي.

سپين کارغه خوشحاله نه مالومېده.

هغه ډېر خواشینی وه.

تور کارغه هغه ته وويل:

سپین کارغه

سپين کارغه

.....

ته ولي خپه يې؟

سپين کارغه و ويل:

بس!

هسي!

يو اځي ژوند.

هغه و ويل:

دلته يو اځي څه کوي؟

هغه خپل د ژوند کيسه يې ټوله کارغه ته بيان کړه.

هغه و ويل:

ته مه خپه کپړه!

زه به هر ورځ راځم او دواړه به دانگر وني په ځانگو کي کيسې کوو.

زه به تا ته بسې مېوي هم راوړم.

سپين کارغه و منه او ډېر خوشحاله شو.

تور کارغه د هغه سره تر مابنهامه پاتې شو.

بيا مابنهام والوت او ځنگله ته لاړ.

سپين کارغه هم کښته او خپل کيس ته ننوت او پر خورو يې پيل کړ.

بيا يې اوبه وڅښې او بیده شو.

سپين کارغه

.....

سبا شو.

پر قاغ، قاغ ویلو یی پیل کړ.

د چچو بنځه هم لمانځه ته پاڅېده او د کپس دروازه یې خلاصه کړه.

کارغه بیا هماغه ځای ته واولوت کوم چې پرون د بل تور کارغه سره ناست و.

څو دکيکي لانه وې تېرې شوې چې دوي تور کارغان ورسېدل.

یوه یې هماغه پرونی کارغه او بل یې د هغه ورور و.

هغوی بنکلي مېوې راوړې وې.

بیا پرونی تور کارغه خپل ورور نه میوه واخیسته او سپین کارغه ته یې ورکړه.

سپين کارغه

سپين کارغه هم په مزه، مزه و خوره.

بيا يې د هغوی نه مننه وکړه.

څو ورځي تېرې شوي.

تور کارغه هم بلد شو.

چچو او د هغه بنځي به تور کارغه ته، څه نه ويل.

تور کارغه به د شپي له خوا ځنگله ته، ته او سپين کارغه به بېرته

خپل کيس ته راته او الته به ویده کېده.

سپین کارغه

.....

خه موده نوره هم تېره شوه.

بيا تور کارغه سپين ته و ويل:

راخه چې د ورځي خوا ځنگله ته لار شوو.

الته نور کارغان هم شته.

سپين کارغه و ويل:

الته سپين کارغان هم شته؟

تور کارغه و ويل:

هو!

خورا ډېر دي.

راخه چې لار شوو.

سپين کارغه

.....

سپين کارغه و ويل:
اوس خو ناوخته ده.
سبا وختي راشه!
بيا به دواړه لار شوو.
تورکارغه ومنه او له ونې اولوت.
سپين کارغه هم د ونې بنکته شو او په انگر کې په گرځېدو يې پيل
کړ.
اخوا دېخوا گرځېده.
بيا پر يوې ډبرې کښېناست.
وروسته يې د چورگورو او چرگانو په ننداره پيل کړ.
اوا(هوا) تياره شوه.
هغه هم کپس ته، ننوت.
خنډ وروسته د چچو بنځه راغله او د کپس دروازه يې وټړه.
بيا هغه پر خوړولو پيل کړ.
خواره يې وخوړل، کوم چې په کپس کې د چچو بنځې هغه ته ايښي
وو.
بيا يې اوبه و څښي.
اخوا دې خوا يې ټوپونه و وهل او بيا بیده شوو.

سپين کارغه

.....

شپه تېره شوه.

ورځ شو.

سهار وختي تور کارغه ځان ورساوه او پر وني کښېناست او پر قاغ،
قاغ ويلو يې پيل کړ.

بيا د چچو بنځه کپس ته نږدې شوه او د کپس دروازه يې خلاصه
کړه.

سپين کارغه د نورو ورځو په څير وني ته واولوت او د تور کارغه
تر څنگ کښېناست.

بيا دواړو په خبرو اترو پيل کړ.

څو شېبې يې خبرې وکړې.

بيا تور کارغه وويل:

زه الوزم او ته د ما پسي واولوځه.

هغه و منه.

بيا تور کارغه واولوت.

څو ثاني وروسته سپين کارغه هم واولوت.

تور کارغه دمخه او سپين کارغه ورپسي شو.

گرې وروسته دواړه ځنگله ته ورسېدل.

د لري کارغان بنکار بدل.

سپين کارغه

کارغان سپين او تور وو.

هغوی هم د کارغانو ډلي خوا، روان شوو.

سیمې ته نږدې شوو او پر ځمکې کینېناستل.

هغه د نورو سپینو کارغانو سره، بلد شو.

ورځ یې الله تېره کړه.

بیا ماښام بېرته د تور کارغه سره کورته راغی.

څو ورځې تېرې شوې.

هغوی به یوه ځای تلل او بېرته راتلل.

څو ورځې وروسته، تور کارغه سپین ته وویل:

سپين کارغه

.....

څه هره ورځ به سهار ځنگله ته ځو او ماښام تا تر کوره رسوم او زه به خپله بېرته راحم.

ښه به داوي چې دواړه په ځنگله کې پاتې شوو او د پلارونو او نیکونو په څېر به الله ژوند وکړ.

سپين کارغه و ويل:

زه دلته بلد شوی يم.

ماته هر راز خواړه را کوي.

کومه ستونزه نه لرم.

بيا تور کارغه و ويل.

هر وخت چې سهار راحم ته په کيس کې يې.

سپين کارغه و ويل:

ته رښتيا وايي.

چچو زما د پاره لوی کيس جوړ او زه به يې په هغه کې ايساروم چې ما پيشو او يا گيدل و نه خوري.

هغه وخت کې زما وزر ژوبل و.

اولوتی مي، نه شو.

بيا چچو او د هغه ښځې زما دوايې وکړه.

زه جوړ او بيا به هغوی په ونې کې خوشي کوم.

سپين کارغه

.....

لږ وروسته جوړ شوم.

اخوا دېخوا به اولوتم او ماښام به، بېرته خپل کيس ته راتلم.

تور کارغه و ويل:

ستا خوبنه!

مونږ آزاد او تل په آزادۍ کې خوښ يو.

هرې خوا اولوزو او الله خوو چې زمونږ خوبنه وي.

ژمی تېر شو.

پسرلی شو.

او(هوا) توده شوه.

کارغان بلې خوا او سرو سيمو ته کډه شوو.

سپين کارغه يوازې پاتې شو.

تور کارغه هم د نور کارغانو سره کډه شو.

يوه ورځ تور کارغه د غرڅه بڼه غوښه يې خولې ته ورغله.

په زړه يې سپين کارغه وگرځېد.

بيا يې و ويل:

بڼه به دا وي چې دا غوښه خپل ملگري يانې سپين کارغه ته ورسوم.

هغه نورو کارغانو ته و ويل:

سپين کارغه

.....

زه د يوې ورځې له پاره د سپين کارغه، کورته ځم.
ما بنام به بېرته راشم.
د کار غانو مشر و ويل:
زه موافقه نه يم.
الته او (هوا) ډېره توده ده.
کېدای شي ناروغه (مريض) شي.
هغه و ويل:
ما هوډ کړی چې الته لاړ شم.
بيا د کار غانو مشر و ويل:
ستا خوبنه!
ما خپله خبره وکړه.
بيا هغه د نورو کار غانو سره خدای پاماني وکړه.

سپين کارغه

.....

هغه واولوت او مخ پر تودې سيمي، روان شو.
خومره به چې د سپين کارغه کور ته نږدې کېده، او(هوا) به تودېده.
خنډ وروسته د سپين کارغه سيمي ته ورسېد.
او(هوا) ډېره توده وه.
پر هغه خولې ماتې (جاري) شوي.
نفس وپستل، هغه ته ستونزمن و.
گرې بله هم تېره شوه.
هغه د سپين کارغه انگر ته ورسېد.
بيا پر اوچتي خانگي کښېناست.
غوبنه يې په پنجو کې و نيوه او پر قاغ، قاغ ويلو يې پيل کړ.
او(هوا) ډېره توده وه.
سپين کارغه د ونې پر خانگي ناست او ډډ ته يې تکیه وهلي وه.
پر هغه هم خولې روانې وې.
د کارغه د غږ پر اورېدو سره يې قاغ، قاغ و ويل.
دا په دې مانا چې زه دلته يم.
تور کارغه هم لاندې خانگي ته تيب شو او د سپين کارغه سره يې
روغبر وکړ.
سپين کارغه د تور کارغه په ليدو ډير خوشحاله شو.

سپين کارغه

.....

بيا تور کارغه هغه ته د هوسۍ خوره غوښه ورکړه او هغه هم په
ډيره مزه، مزه يې وخوره.

خو دکيکې نه وې تېرې شوې چې د تور کارغه زړه په تنگ شو او
سپين کارغه ته يې و ويل:

اوف!

دلته څومره گرمي ده.

زه خو، خولي پلي يم.

زمونږ د سيمي او(هوا) ډېره ښکلي، او هر راز ميوې او غوښې
پرېمانه دي.

لبوان، پرانگان، زمريان ښکار کوي او د هغو نه پرېمانه غوښې پاتې
کېږي او مونږ يې په گډه خورو.

خوشحاله او د خندا نه ډک ژوند کوو.

هرې خوا په ځنگله کې گرځو مېوې او دانې خورو.

الوزو!

په سيندونو او چينو کې پاکي او صفا اوبه څښوو.

سپين کارغه و ويل:

هو!

په ياد مې دي.

کوم وخت چې زه ورکې وم.

سپين کارغه

.....

ما به هم د تاسو په شان غوښي خوري.

خو!

اوس دلته عادت شوی يم.

زړه مې نه کېږي چې بيا ځنگله ته، لار شم.

تور کارغه و ويل:

ډېر تېری شوی يم.

اوبه چېرې دی؟

سپين کارغه و ويل:

لاندي وگوره په هغه لوبني کې اوبه دي.

تور کارغه لاندي واولوت او د اوبو لوبني څټ ته کښېناست.

د اوبو پر څښلو يې پيل کړ.

اوبه تودې وي.

هغه ته يې خوند وړ نه کړ.

بله چاره هم نه وه.

هغه ډېرې اوبه وڅښي.

بيا بېرته ونې ته واولوت او د سپين کارغه تر څنگ کښېناست.

د تور کارغه گرمي شوې وه.

سپين کارغه

.....

بيايي سپين کارغه ته، و ويل:

دلته ډيره گرمي ده.

هېڅ طاقت نه کېږي.

زه بايد بېرته لار شم.

الله ماته، ټول په تمه دي.

سپين کارغه و ويل:

ستا خوبنه!

د غوښي نه، نړۍ مننه.

بيا تور کارغه په قاغ، قاغ ويلو واولوت او خپلي سيمي خوايي حرکت وکړ.

څو گړۍ تېرې شوې.

ماښام هغه بېرته خپلي سيمي ته ورسېد.

ډله په اوچتو ځانگو، ناست وو.

هغه هم اوچتې ځانگې کې کښېناست او پر قاغ، قاغ ويلو يې پيل کړ.

دا په دې مانا چې زه په خير سره و رسېدم.

کارغان د هغه شاو خوا راتاو شوو.

د هغه سره يې ټوکي تکالي پيل کړي.

بيايي د اوا پوښتنه وکړه.

سپين کارغه

.....

تور کارغه و ويل:

پوښتنه مه کوي.

ډېره گرمي وه.

لږ مي اوبه و څښي.

هغه د بنوروا په شان تودې وي.

په خولو کې لوند خيشت وم.

بڼه شو چې بېرته، راغلم.

شاباش (آفرين) دې پر سپين کارغه وي چې هغه ځنگه الله ژوند کوي.

مجبوريت الله عادت کړی دی.

ما هغه ته ډېر و ويل:

مگر هغه زما سره رانه غی.

په دې وخت کې د کارغانو مشر ورته پام شو.

هغه و ويل:

په ژمي کې مونږ د هغه سيمې ته نږدې ځو.

له هغه به وغواړو تر څو بېرته زمونږ سره يوځای شي.

تور کارغه خوشحاله شو.

دوبی تېر او بيا منی ورسپد.

سپين کارغه

.....

اوا(هوا) سیره شوه.

کارغان مجبوره وه چي، د دې سيمي نه کډه وکړي.

درې مياشتې نورې هم تېرې شوې.

کارغان د خوراک موندلو د پاره بيا هغې سيمي ته نږدې کوم چي سپين کارغه په کې ژوند کوه، کډه وکړه.

تور کارغه هره ورځ د سپين کارغ پوښتنې ته، ته او کله ناکله به سپين کارغه هم د کارغانو ډلې خوا ته، ته او البته به يې د هغوی سره لیده کاته کوه .

کله به ډېر کارغان د هغه سره ملگري کېده او سپين کارغه به يې تر کوره رساوه او هغوی به، بېرته خپلې سيمي ته، تلل.

څه موده نوره هم تېره شوه.

بيا اوا (هوا) توده شوه.

کارغان د سرو سيمو په سوچ کې شوو.

هغوی سره راټول شوو.

د کارغانو مشر و ويل:

دلته اوا(هوا) مخ په تودېدو شوه.

مونږ مجبوره يوو چي، البته کډه وکړو.

خبري اترې پيل شوې.

هرچا به څه ويل:

سپين کارغه

.....

تور کارغه و ويل:

زما يوه ملگری په انگر کې ژوند کوي.

بايد هغه و هڅوو تر څو انگر پرېږدي او له مونږ سره لار او پاتي
ژوند زمونږ سره تېر کړي.

ټوله ومنه او تور کارغه، د کارغانو مشر ته يې و ويل:

بڼه خبره به دا وي چې د کارغانو مشر زما سره لار شي او د سپين
کارغه سره نېغ په نېغه خبرې وکړي.

ټولو و ويل:

گل (بڼه يا بنکلي) خبره دې وکړه.

بيا يې و ويل:

څه وخت به حرکت وکړو.

تور کارغه و ويل:

اوس څه ناوخته او زه هم وړی يم.

بڼه به دا وي چه صبا وختي لمر ختو نه مخکي حرکت وکړو.

د کارغانو مشر و ويل:

سمه ده!

که چېرې ويده شوی وم، بيا مي راوینس کړه.

هغه و ويل:

سپين کارغه

سمه ده!

حتمی دې وینوم!

بیا د کارغانو مشر خوشحاله او د نورو سره په خبرو اترو شو.

سپين کارغه

.....

شپه تېره شوه.

صبا وختي تور کارغه د کارغانو مشتر چې نه سپين او نه تور او تر درې سوه کاله يې عمر ډېر و، د سپين کاغه استوگنځي ته، لارل.

الته د ونې په سر کې کنبېناستل او پر قاغ، قاغ يې پيل کړ.

په دې وخت کې د چچو بنځه راغله او د سپين کارغه د کپس دروازه يې خلاصه کړه.

سپين کارغه واولوت او د تور کارغه خواته کنبيناست، بيا يې د تور او کارغانو مشر سره، روغېر وکړ.

د کارغانو مشر هغه يې بېرته خپلې سيمي او ډلې ته دعوت کړ، په لمړي کې هغه نه منه او ويل يې چې دلته عادت شوی يم.

بيا د کارغانو مشر ورته ډېر نصيحت وکړ.

هغه وويل:

بس!

څه چې تاسو وایاست زه به يې ومنم.

خو!

د چچو او د هغه دبنځي نه څنگه خدای پاماني واخلم؟

تور کارغه وويل:

مونږ د هغوی او هغوی زمونږ په خبرو نه پوهېږي.

بنه به دا وي چې لمړی به زه واولوزم او قاغ، قاغ به ووايم.

سپين کار غه

.....

بيا به تور کار غه و اولوزي او قاغوقاغ به و وايي؟

په دي وخت کي به د چچو او د هغه د بنځي پام مونږ ته شي او پوی به شي چي مونږ واولوتو او خدای پا ماني مو واخيسته.

مونږ به دورې وهو.

په دي وخت کي به ته هم واولوزي او قاغ، قاغ به و وايي.

بيا به مونږ روان او ته به د انگر پر سر دورې دورې او قاغ، قاغ و وايي.

هغوی به پوی شي چي تا هم خدای پاماني واخيسته او بيا بېرته نه راځي.

په دي وخت کي سپين کار غه هم له ونې واولوت او په قاغ، قاغ ويلو يي پيل کړ.

بيا يي درې دورې پوره کړې او د تور او کار غانو مشر په سي روان شو.

چچو او د هغه بنځي کار غانو پسي کتل او ويي ويل:

د بنو زېرې - په مردارو واورئ.

بيا يي هغوی د انگر نه د باندي او ترڅو يي چي سترگو کار کوه هغوی پسي يي کتل تر څو د غرونو شا (څټ) ته پناه شوو.

بيا هغوی سور اوسپلي و باسل او ويي ويل:

هی ژوند

سپين کارغه

.....

بيا انگړ ته ننوتل.

چچو پر کټ کښېناست.

بنځي ته يې وويل:

شين چای دم او لږ گوره راوه چې چرت مي خرابه شو.

هغه زمونږ او مونږ د هغه سره عادت کړی و.

بنځي يې چای راوړ.

هغه چای وڅښه،

خو!

ډېر خپه و.

بيا کوټي ته د ننه او ټوپک يې را وباسه.

بنځي ته يې وويل:

ټوپک ته پوښ وگنډه او ټوپک په پوښ کې کړه.

بنځي يې وويل:

خيريت خو به وي.

هغه وويل:

بس!

ما د ښکاره ټوبه وباسه.

نور ښکار نه کوم.

پای

د چاپ شویو کتابونو لېست

۱. معمارۍ افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي
- (برای اساتید انستیتوت های تخنیکي و ساختمانی افغانستان)
۴. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
۵. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
۶. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
۷. معماری اصیل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماری شهر کابل (بی بی مهرو)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندی اقلیم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاریه / دنیای انجینری
۱۲. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقیقی با مقیاس معماری
۱۴. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۵. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماری و مهندسی
۱۶. پخسه در افغانستان
۱۷. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
۱۸. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

سپین کار غه

.....

۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چپر ته چي قانون نه شته (گډوډي د افغانستان په معماری کې)
۲۶. مدرنه جو ما تونه ،، پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه - مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
- (تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی
تخنیک کابل)
۳۴. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او گلچین (پینتو ناول)
۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم

سپين کارغه

- (جلد اول)
۳۹. برف ها آب ميشود
۴۰. رسم و تخنيک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بودا بنکاري (پښتو ناول)
۴۳. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
۴۴. د اسلامي معمارۍ پيل
۴۵. حيوانات شوخ (ناول به زبان دری)
۴۶. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خيرالله مخدوم
(جلد دوم)
۴۷. د شپېلی مینه (مه ینه) په کچه گری کې (پښتو ناول)
۴۸. حشمت خان د کلا معماري
۴۹. د افغان الک او آذري جلی مینه (پښتو ناول)
۵۰. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
۵۱. د یوې بڼونکې مینان په یوه ټولگي کې (پښتو ناول)
۵۲. د ژرنده گري ماما مینه (پښتو ناول)
۵۳. په اسلامي نظام کې ودانيز پرمختگ
۵۴. شپنه ادې (پښتو ناول)
۵۵. بي زده کړې پوی (پښتو ناول)
۵۶. د مینې تاو (پښتو ناول)
۵۷. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کې تر ټولو نوې او گړندۍ
کړنلاره د معمارانو او انجینرانو (انجینرانو) له پاره
۵۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خيرالله مخدوم
(جلد سوم)
۵۹. سیدو او عیدو - د کوشنیوالي خواره ملگري (پښتو ناول)

سپين کار غه

۶۰. د يوې مياشتې **ناوې** (پښتو ناول)
۶۱. دڅاڅکو هار (د يوه سړی لنډې کيسې)
۶۲. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانۍ)
۶۳. کوشنۍ سوداگره (پښتو ناول)
۶۴. د کابل ښار معماري - **بي بي مهرو**
۶۵. سرغندوی (ناب، مشهور) پوډري
۶۶. ډارونکی سپلاب (پښتو ناول)
۶۷. خواریکښ قاضي (پښتو ناول)
۶۸. د پخوانيو جوماتونو **توپير** د نن سره
۶۹. د مور **وژونکی (قاتل)**، (پښتو ناول)
۷۰. د مور مېړه (پښتو ناول)
۷۱. مجموعه از دروس دينی مولوي صاحب خيرالله مخدوم
(جلد چهارم)
۷۲. لېونی **ملا** (پښتو ناول)
۷۳. **خوان شهيد** (پښتو ناول)
۷۴. **توده برستن** (پښتو ناول)
۷۵. نورک اکا (پښتو ناول)
۷۶. غریبک (پښتو ناول)
۷۷. د ژوند **خوړې** او **ترخي** (پښتو ناول)
۷۸. الماء [ديارلس کلنه فلسطينی انجلی تر نړېدلې ودانۍ (پښتو ناول)]
۷۹. مجموعه از دروس دينی مولوي صاحب خيرالله مخدوم
(جلد پنجم)
۸۰. ادبي لښتې / چوب ادبی
۸۱. د ښاروالۍ کاریگر (پښتو ناول)
۸۲. د خاورو لاندې ښار (د عینک مسو کان ته څېرمه)
۸۳. شهرى زیر خاک (نزدیک معدن مس عینک)

سپين کارغه

.....

ساختمان های کانتینری	.۸۴
کانتینري ودانی	.۸۵
Architecture of Buddhist temple in Kabul city	.۸۶
بنکلي هوسی (پښتو کیسه)	.۸۷
خره بیزو (پښتو کیسه)	.۸۸
سور تنور (پښتو ناول)	.۸۹
سپين کارغه (پښتو داستان)	.۹۰

سپین کارغه

.....

د کار لاندې کتابونو لېست

۱. هنر خطاطی و میناتورۍ در مراد خانی
۲. هنر کلالی در مرادخانی
۳. لیونی لبوه
۴. بندی مرغه
۵. بی وخته باران
۶. د ژوند پای

سپین کارغه

.....

د امکان او وخت په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

White Crow

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar
Date: July - August /2027

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English